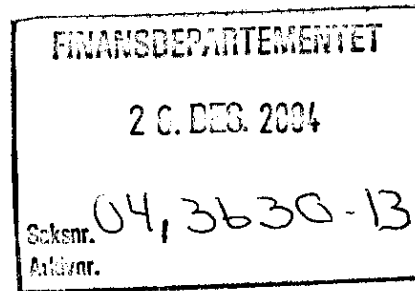

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 23. desember 2004

Deres ref:
04/3630/EBS

Høring av forslag til forskrift om land som skal regnes som lavskattland og land som ikke skal anses som lavskattland etter skatteloven § 10-63

Det vises til departementets høringsbrev datert 15. november 2004.

Verdipapirfondenes Forening har ingen konkrete merknader til departementets forslag til hvilke land som skal anses som lavskattland og hvilke som ikke skal det, jf. forskriftsforslaget.

Vi vil imidlertid ta opp en nært beslektet problemstilling som potensielt kan medføre store konsekvenser for aksjefond som investerer hele eller deler av sin portefølje utenfor EØS-området: Som kjent omfatter ikke fritaksmodellen gevinst på investeringer utenfor EØS-området dersom det underliggende selskapet er hjemmehørende i lavskatteland, eller skatteyteren eier mindre enn 10 prosent av det underliggende selskap (hvilket er "normalsituasjonen" for et aksjefond, jf. verdipapirfondloven § 4-8). Når skatteloven § 10-31 tredje ledd (som gir verdipapirfond fritak for skatteplikt på gevinst og ingen fradrag for tap ved realisasjon av aksjer) oppheves med virkning fra 1. januar 2006, innebærer dette i praksis at samtlige aksjefond med investeringer i land utenfor EØS-området fra dette tidspunktet vil bli skattepliktig for aksjegevinster knyttet til disse investeringene. Departementet uttaler imidlertid i avsnitt 5.6.1.2 i Ot.prp. 1 (2004-05) følgende:

«Departementet vil ved oppfølgingen av reformen vurdere behovet for å innføre en særlig skattefritaksregel for aksjefond som investerer i land utenfor EØS-området.»

Verdipapirfondenes Forening kan ikke se at det foreligger noe politisk ønske om å innføre skatteskjerpelser for aksjefond som investerer utenfor EØS-området. Vi legger derfor til grunn at departementet vil utarbeide forslag om en særlig skattefritaksregel for disse aksjefondene og at denne er på plass i god tid før 1. januar 2006.

Dersom dette mot formodning ikke skulle bli gjort, vil det oppstå skattemessige insentivstrukturer som vi mener er svært negative både for nåværende og potensielle andelseiere i verdipapirfond og for norsk fondsbransje:

- Vi viser for det første til at en eventuell innføring av løpende gevinstbeskatning (på fondets hånd) for aksjefonds plasseringer i selskap hjemmehørende utenfor EØS, vil innebære en vesentlig skatteskjerpelse for fond som helt eller delvis investerer i regioner eller enkeltland utenfor EØS, herunder for såkalte globale fond. Konsekvensen vil i så fall bli at mange andelseiere systematisk vil velge bort plasseringer i norskregistrerte aksjefond som ikke i uvesentlig grad investerer utenfor EØS. En del andelseiere i aksjefond er også unntatt skatteplikt (eksempelvis stiftelser). Hvis norskregistrerte aksjefond løpende skal beskattes for aksjegevinster utenfor EØS-området, vil investeringsmandater som omfatter mer enn EØS-området bli særdeles lite attraktive for andelseiere i denne gruppen. Vår konklusjon er at en slik skattemessig insentivstruktur framstår som umotivert. I praksis vil den medføre reduserte muligheter for å utnytte norskregistrerte aksjefonds fulle diversifiseringsmuligheter, samt redusere insentivene til å investere i fond som søker etter gode investeringsmuligheter utenfor EØS-området.
- Dessuten vil vi vise til at løpende gevinstbeskatning (på fondets hånd) for aksjefonds plasseringer i selskap hjemmehørende utenfor EØS, også vil medføre at norsk fondsbransje vil påføres en konkurransemessig ulempe i forhold til en rekke utenlandsregistrerte aksjefond. Gjennom det såkalte UCITS-direktivet kan aksjefond fra utenlandske EØS-jurisdiksjoner fritt markedsføres i Norge. Aksjefond fra andre toneangivende jurisdiksjoner (for eksempel Luxembourg og Irland) er fritatt for løpende gevinstbeskatning på aksjer, og vil derfor framstå som mer attraktive investeringsobjekter for norske kunder hvis det ikke innføres en særlig skattefritaksregel for norskregistrerte aksjefond innen 1. januar 2006. Norsk fondsbransje opplever en meget sterk konkurranse fra utenlandsregistrerte fond rettet mot det norske markedet (særlig fra Luxembourg og Irland). Allerede i dag er det registrert flere utenlandsregistrerte enn norskregistrerte aksjefond som markedsføres i Norge, og vi legger til grunn at norske myndigheter ikke har noe ønske om å innføre regler som vil gi disse et skattemessig konkurransefortrinn, hvilket vil kunne gi en dramatisk negativ effekt for norsk fondsbransje.

Videre vil en eventuell opphevelse av den gjeldende skattefritaksregelen – uten at det innføres en særskilt fritaksregel for aksjefond som investerer utenfor EØS-området – medføre betydelige administrative merkostnader for de fond som berøres av dette, jf. blant annet de beregningsmessige utfordringer som ligger i at det må foretas fortløpende gevinst/tapsberegninger av investeringer som er unntatt fra fritaksmetoden for at fondet ved den daglige kursfastsettelsen skal bli i stand til å ta hensyn til påløpte og latente skatter på de aktuelle investeringene. Det vises til nærmere drøfting av dette i vedlagte kronikk i Finansavisen lørdag 6. november i år.

Verdipapirfondenes Forening vil på denne bakgrunn oppfordre departementet til å prioritere arbeidet med å utarbeide en særskilt fritaksregel for aksjefond som investerer utenfor EØS-området. Mange av foreningens medlemmer er urolige i forhold til om det vil komme slike regler, og vi vil derfor anmode om at departementet i første omgang bekrefter at særlige

skattefritaksregler for disse fondene vil bli utarbeidet med sikte på ikrafttredelse i god tid før den gjeldende skattefritaksregelen oppheves 1. januar 2006.

Med hilsen
Verdipapirfondenes Forening

Lasse Ruud
Adm. Direktør

Vedlegg: Kronikk i Finansavisen 6. november 2004

Skatteskjerpelse for aksjefond

MYK SKATT: Forslaget til nye skatteregler gir økte skatter for enkelte aksjefond, hevder artikkelforfatterne.

Regjeringens forslag til nye skatteregler innebærer en betydelig skatteskjerpelse for norske etablerte aksjefond med investeringer utenfor EØS-området.

Dersom det ikke vedtas en særskilt skattefritaksregel for slike investeringer, kan det for norske verdipapirfond være store skattemessige og administrative kostnader forbundet med å ha investeringer utenfor EØS fra og med 1. januar 2006.

Skattefritaksregulering

Disse investeringene er verdipapirfond fritatt for skatteplikt på gevinst og har ikke fradragrett for tap ved realisasjon av aksjer, forutsatt at fondets vedtekter forbyr utdeling av slike gevinster. Det særskilte skattefritaket for verdipapirfond omfatter aksjegevinster i både norske og utenlandske selskaper.

I forbindelse med innføring av fritakemetoden for beskatning av aksjeinntekter som tilfaller selskapsaksjonærer er den særskilte skattefritaksregelen for verdipapirfond foreslått opphevet. Fritakemetoden innebærer at aksjonærer organisert som aksjeselskaper mv som hovedregel fritas fra beskatning av gevinst og utbytte på aksjer, samtidig som det ikke innrømmes fradragrett for tilsvarende tap. Videre skal det etter forslaget ikke være fradragrett for kostnader som har tilknytning til kjøp, salg og eie av aksjer som omfattes av fritakemetoden, fordi dette ikke vil være kostnader som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt. Det følger av forslaget at fritakemetoden også skal gis anvendelse for aksjefond.

Fritakemetoden innebærer imidlertid geografiske begrensninger med hensyn til hvilke investeringer som kvalifiserer for skattefritak, i motsetning til den gjeldende skattefritaksregelen for verdipapirfond i skatteloven. Inntekter fra investeringer innenfor EØS vil omfattes av fritakemetoden, mens investeringer i lavakatteland utenfor EØS samt porteføljainvesteringer utenfor EØS-området vil falle utenfor. Sammenlignet med dagens regelverk kan dette innebære en til dels betydelig skatteskjerpelse for mange norske aksjefond hvor hele eller deler av porteføljen består av investeringer utenfor EØS, for eksempel USA-fond, asiatiske fond, globale fond mv. Inntekter på slike investeringer vil bli beskattet med 28 prosent på aksjefondets hånd og personlige investorer i fondet belastes med ytterligere 28 prosent skatt ved innløsning av fondandeler.

Unntak

For å kunne avgrense fritakemetodens anvendelse mot investeringer utenfor EØS, legger Finansdepartementet opp til å utar-

beide en forakrift med liste over hvilke land som skal anses som lavakatteland og hvilket land som ikke skal anses som lavakatteland. Land som i følge opplysningen ikke er lavakatteland, kan ha særlig gunstige regler for visse typer selskaper eller virksomheter, og det kan derfor bli aktuelt å se bort fra definisjonen som ikke-lavakatteland for bestemte kategorier av selskaper i de enkelte landene. Opplysningen skal i utgangspunktet være bindende for angivelse av fritakemetodens anvendelsesområde, og endringer skal normalt kunngjøres innen 1. oktober i året før det aktuelle inntektsåret.

Fritakemetodens unntak for porteføljainvesteringer utenfor EØS innebærer at inntekter fra slike investeringer hvor aksjefondets eierinteresse i det aktuelle utenlandske selskapet er lavere enn 10 prosent ikke skal fritas fra beskatning. Utenlandsinvesteringer som foretas av norske aksjefond vil regelmessig falle inn under den foreslåtte definisjonen av porteføljainvesteringer.

Beregning av innløsningskurs

Andeler i aksjefond vil i praksis ikke omsettes, men innløses av fondene. For dette formålet skal det fastsettes daglige innløsningskurs, og disse skal til enhver tid gi uttrykk for verdien i fondene. Det forhold at inntekter fra hele eller deler av fondets portefølje kan være skattepliktige, gjør det vanskelig for aksjefondene å fastsette riktig innløsningskurs på andelene til enhver tid. Fondene må ved denne beregningen ta hensyn til påløpte og latente skatter på porteføljen. Dette innebærer at det til enhver tid må foretas en konkret vurdering av de enkelte investeringene i porteføljen i forhold til om fritakemetoden kommer til anvendelse eller ikke. For investeringer utenfor EØS betyr dette at fondene kontinuerlig må ta stilling til hvorvidt det aktuelle landet må klassifiseres som et lavakatteland, og/eller hvorvidt de enkelte investeringene må defineres som porteføljainvesteringer. Dette vil være forhold som kan variere gjennom investeringsens levetid, for eksempel ved at skattemiljøet i investeringslandet endres, eller ved at den forholdsmessige eierandelen i de enkelte investeringene endres. En reduksjon i eierandel kan i en del tilfeller ligge utenfor fondets kontroll, for eksempel ved at det i de investerte selskapene besluttes kapitalforhøyelse som medfører utvanning av fondets eierandel.

Dersom det fastslås at aksjefondet har investeringer som er unntatt fra fritakemetoden må det foretas fortløpende gevinst/tapsberegninger for at fondet ved fastsettelse av de daglige innløsningspriser

Skatteserien

ne skal bli i stand til å ta hensyn til påløpte og latente skatter på de aktuelle investeringene. Ved denne beregningen må det også vurderes hvorvidt vilkårene for å oppnå kredit for eventuell utenlandsk skatt er til stede. For aksjefond som har en porteføljee sammensetning som dels består av investeringer som omfattes av fritakemetoden og dels investeringer som faller utenfor, må det dessuten foretas en allokering av fondets samlede kostnader med hensyn til å kreve forholdsmessig fradrag for kostnader som knytter seg til skattepliktige inntekter. Det vil i et slikt tilfelle være uklart hvordan "fordelingskalkelen" for allokering av kostnadene skal utformes – denne kan for eksempel baseres på kostprisen for ikke-fritatte investeringer sett i forhold til den samlede kostprisen av aksjefondets portefølje. Eventuelt kan fordelingskalkelen baseres på den forholdsmessige andelen av de ikke-fritatte investeringenes markedsverdi sett i forhold til den samlede porteføljens markedsverdi.

Virking

I tillegg til økte skattekostnader vil opphevelse av den gjeldende skattefritaksregel for aksjefond medføre betydelige administrative kostnader ved at det oppstår kompliserte beregningsspørsmål og praktiske utfordringer dersom fondet har investeringer utenfor EØS-området.

Fritakemetoden er foreslått innført for aksjegevinster som oppjernes fra og med 26. mars 2004. Den gjeldende skattefritaksregelen for aksjefond er imidlertid ikke foreslått opphevet før 1. januar 2006. Departementet har varslet at det i forbindelse med opplysningen av skatteformen vil bli vurdert hvorvidt det er behov for å innføre en særregel for aksjefond som investerer i land utenfor EØS-området. Etter vår oppfatning taler de praktiske utfordringene klart for at det utformes slike særskilte regler.

Gjestetribentene

Advokat Hilde
Thorstad og advokat-
fullmektig Elin Skovly
(t.h.) IBA-HR